



15. s.e. Treenighetsdagen 2022 – Asbjørn Hjorthaug

Tekster: Salme 86, 1Kong 17:1-16, Gal. 6: 1-10, Matt. 6: 24-34, II Luk 10: 38-42

«Men ett er nødvendig.»

Vi har alle noe vi opplever som viktigst av alt. Daglig prioriterer vi mellom mange oppgaver og gjøremål. Mange tar først og fremst hensyn til seg selv, realisere seg selv og sine interesser. Andre ofrer all tid for andre mennesker; det være seg familie, venner eller mennesker i nød. Mennesker er forskjellige.

Jesus sier at noe er viktigere i livet enn andre ting. Det er bare en ting som egentlig er nødvendig for oss i livet. Rett nok har mennesket har noen basisbehov som søvn, mat, klær, tak over hodet, hjem, gode relasjoner til slekt og venner osv. Alt dette trenger vi for å leve, og dette skal vi hver dag arbeide for. «*Med svette i ansiktet skal du spise ditt brød,*» sier Gud til Adam (1 Mos 3,19). Det samme lærer Paulus i 2 Tess 3,10: «*Den som ikke vil arbeide, skal heller ikke spise.*» Men samtidig er det også noe annet enn å arbeide for føden, som er viktig. I Fork 3,1 står det at «*Alt har sin tid, det er en tid for alt som skjer under himmelen*» Det er også en tid for bønn og gudstjeneste. Om dette ikke får plass og rom i våre liv, da mister vi relasjonen til vår skaper og Far, han som har gitt oss livet og alle de daglige velsignelser vi nyter godt av. Med andre ord er det viktig for at vi skal beholde troen, at vi setter av tid til annet enn daglig strev og arbeid. Det skal ikke være et hinder for vår gudstjeneste. Det er dette teksten om Jesu besøk hos Marta og Maria i Betania handler om. Når søstrene fikk gjester gjorde de alt for at det skulle bli så bra som mulig. Det skulle stelles i stand med mat og drikke. Men når Jesus kommer for å forkynne Guds ord, så må disse verdslige oppgavene vike. Da var det tid for gudstjeneste og gjøre som Maria, sitte ned ved Jesu føtter for å høre Guds ord.

I den gamle pakt var det i loven satt av bestemte tider en skulle arbeide og tider en skulle være fri for å feire gudstjeneste og høre Guds ord. Seks dager skulle en arbeide, fra søndag til fredag, men lørdagen, den syvende dagen, var Herrens sabbat. Da skulle en hvile fra arbeidet. Men det betyr ikke at skulle legge vekk Guds ord de andre dagene. Det er det klar instruks om i 5 Mos 6,6-7 «*Disse ordene som jeg pålegger deg i dag, skal du bevare i ditt hjerte. 7 Du skal gjenta dem for dine barn og snakke om dem når du sitter i ditt hus og når du går på veien, når du legger deg og når du står opp.*» Hver dag skal Guds ord ha sin plass. Dette gjelder også i den nye pakts tid. Sabbatsbudet er ikke lenger forpliktende for oss. Budet var et bilde på den evige hvilen i Kristus, som nå er oppfylt. Den finnes ikke i Det nye testamentet noe bud om bestemte hviledager eller gudstjenestedager.

Når kirken alt i apostolisk tid kom fram til at søndagen var deres gudstjenestedag, så var det en gave vi ikke skal forakte. Når forsamlingen holder gudstjeneste er Kristus selv til stede gjennom sitt ord og sine sakrament slik han har gitt oss løfte om. Da skal vi ikke som Marta være opptatt med arbeide og andre aktiviteter. Vi skal som Maria lytte til Guds ord. I den nye pakt er hver eneste dag i uka en hviledag for sjelen. Vi har vår hvile i Kristus og troen på ham som sier: «*Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile. 29 Ta mitt åk på dere og lær av meg, for jeg er mild og ydmyk av hjertet, så skal dere finne hvile for deres sjel.*» Matt 11,28-29

Men hva betyr så budet om at vi skal holde hviledagen hellig? Luther forklarer det slik at vi holder hviledagen hellig ved ikke å forakte prekenen og Guds ord. Vi skal høre det og lære av det. I den nye pakt er vi frie fra særskilte regler om mat og drikke og bestemte dager. Men det innebærer ikke en frihet fra å høre og lese Guds ord eller det å droppe gudstjenesten. Vi skal av dagens tekst lære oss at vi ikke skal ha det så travelt at vi ikke har tid til å la oss betjene av Kristus med ord og sakrament. Alt har sin tid. Når Herren Kristus besøker oss, er det tid for å sitte ned ved hans føtter og lytte til hva han har å si oss.

Derfor sier han i evangelieteksten: «*Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt det andre i tillegg.*» Ta deg tid til å bruke Guds ord, så får du tid til overs til arbeid og det daglige brød. Guds rike er det viktigste av alt. Ordet søk her kan brukes om den som går på jakt og leter etter sitt bytte, tålmodig og iherdig. Bibelen har mange oppfordringer om at du ikke må miste denne skatten. En må kjempe for å beholde troen. «*Strid troens gode strid og grip det evige liv som du er kalt til*» 1 Tim 6,12. Fiendene rundt oss er mange og mektige. De har ett mål og det er å få deg bort fra ordet og sakramentene slik at du blir et lett bytte for den onde fienden. Marta hadde det travelt med å stelle i stand mat og var bekymret for at ikke alt skulle være bra nok. Hun går rett til Jesus og ber om hjelp slik at Maria kan ta et tak. Så bekymret var hun for alle sine gjøremål, at hun ikke hadde tid til å lytte til Jesus. Kjenner du deg igjen? Bekymringer og ubesvarte spørsmål er en del av livet. Bekymringene kan være rettet mot vår nærmeste familie og andre som ikke ønsker å høre evangeliet. Livet er fullt av

bekymringer av alle slag. Men har du lagt merke til at Jesus kjenner til disse bekymringene? Han vet hvordan du har det. Han er prøvet i alt. «*For vi har ikke en øversteprest som ikke kan lide med oss i vår svakhet, men en som er prøvet i alt på samme måte som vi, men uten synd.*» Hebr. 4,15 Han trøster og oppmuntrer oss som sliter med slike bekymringer og tar oss på alvor.

I GT- teksten hørte vi om enken fra Sarepta. Her har Gud tatt på seg omsorgen for ei enke og hennes døende sønn. Hun la bokstavelig talt alt hun hadde i Guds hender, og hun fikk trøst og hjelp. I evangelieteksten fikk vi høre direkte: «*Så vær ikke bekymret for morgendagen; morgendagen skal bekymre seg for seg selv. Hver dag har nok med sin egen plage.*» Matt 6,34 Jesus oppfordrer oss til å gjøre det stikk motsatte av hva vi daglig gjør. Vi skal ikke bekymre oss. Men hvordan make det når bekymringene likevel er der? Da er det viktig å hente fram alle løftene Jesus har gitt oss. Jesus lærer at Gud har omsorg for oss. Vi har ingen grunn til bekymringer så lenge vi er i Guds hender. Han tar ansvaret for våre bekymringer. «*Derfor sier jeg dere: Vær ikke bekymret for mat og drikke som dere må ha for å leve, og heller ikke for klærne som kroppen trenger. Er ikke livet mer enn maten og kroppen mer enn klærne? Se på fuglene under himmelen! De sår ikke, de høster ikke og samler ikke i hus, men den Far dere har i himmelen, gir dem føde likevel. Er ikke dere mer verd enn de? Hvem av dere kan vel med all sin bekymring legge en eneste alen til sin livslengde?*» MTT 6,25ff

Fugler og blomster er gjenstand for Guds omsorg. Hva da med oss mennesker som han kaller sin øyesten? «*Kan en kvinne glemme sitt diende barn og ikke ha ømhet for sønnen hun fødte? Og selv om en mor kan glemme, så vil jeg aldri glemme deg.*» Jes 49,15. Jesus viser gjennom hele sitt liv hvordan han tar seg av apostlene, fornekeren Peter, de som er utstøtt i samfunnet som det har mislykkessom for eksempel synderinnen, en Sakkeus, en spedalsk ... Gud har omsorg for oss og han har lovet å være med oss alle dager. Han har lovt å ta seg av sine barn. Det skal vi holde fram når bekymringene overmannet oss. Peter oppfordrer oss på det sterkeste: «*Kast alle bekymringer på ham, for han har omsorg for dere.*» 1PE 5,7

Men Herren svarte henne: "Marta, Marta! Du gjør deg strev og uro med mange ting. Men ett er nødvendig. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tas fra henne."

Hva er så det ene nødvendige vi må gi akt på? Hva var det Maria gjorde som ikke Marta gjorde? Maria gjorde egentlig ingen ting. Hun satt stille og lyttet til Jesu Ord. Er dette noe å holde fram som viktig? Bare lytte? Skal en kristen ikke være aktiv i tjeneste for Gud og mennesker? Gjentatte ganger viser Jesus oss hvor viktig det er å lytte til hans ord. Guds ord har en skaperkraft som makter å føre oss fra døden til livet. Det skjedde med oss i dåpen. Guds ord er mektig til å bevare oss på veien til himmelen. Guds ord er den reisekost vi trenger gjennom livet. Guds ord er vårt våpen og skjold mot alle fiendens angrep. Den onde fienden er en ekspert i å utnytte våre svake sider som mismot og bekymringer. Jesus sier i Luk 11,28: «*Salige er de som hører Guds ord og tar vare på det.*» I Joh 6,68-69 hører vi Peters bekjennelse: «*Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord, og vi tror og vet at du er Guds Hellige.*» Jesus er Livets ord. Han kom for å frelse syndere som deg og meg som alltid går med bekymringer. All verdens synd har han betalt og sonet for. Han har gitt oss en evig rettferdighet. Vi trenger Guds hellige lov som dører vårt gamle menneske og førere oss til syndsbejelse. Vi trenger å høre evangeliet og motta tilgivelse for alle våre synder. Jesus har gjort alt ferdig. De store bekymringene vi legger på oss har han tatt på seg. Han har ordnet alt. Vi skal få legge alt i hans hender. Han er allmektig.

Dette er vel for lett? Kan en bare lytte til Jesus og så går alt bra? Det krever vel mer å være en kristen? Nei, slik må det være. Alt er av nåde. Det er helt gratis, for vi kan ikke av oss selv gjøre noe til vår frelse. Alt er ferdig. Jesus vil betjene oss med sine nådemidler. Det er gjennom vår svakhet at troen blir sterk og frimodig. Da kan Den hellige Ånd få virke gjennom oss til et vitnesbyrd for andre mennesker.

Da er det viktig at vi legger alt til side for å høre hva han har og si i sitt ord og ta imot det han vil gi oss. Det er det Jesus her sier til Marta. Det er en klar formanings til oss alle. Det er mange som har prioritert annerledes. Marta stod i ferd med å gjøre det, derfor Jesu formanings. Begynt er ikke endt! Bibelen beskriver mange som falt av på veien fordi de ikke valgte «det ene nødvendige». Det må være vår bønn hver dag, at jeg og du, våre nærmeste og våre medlemmer, og alle mennesker må stanse opp og ta seg tid til å høre Guds ord og bruke sakramentene. Amen